

2017-10-02
Fi2017/02786/S3

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, Enheten för
skatteadministration, skatteavtal och
tullfrågor
Kansliråd Nils-Fredrik Carlsson
fi.registrator@regeringskansliet.se

Sveriges Byggindustriers yttrande avseende Skatteverkets promemoria "Beskattning och betalning av skatt vid tillfälligt arbete i Sverige"

Sveriges Byggindustrier är de enskilda byggföretagens bransch- och arbetsgivarorganisation och organiserar ca 3 400 bygg-, anläggnings- och specialföretag.

Sveriges Byggindustrier har tagit del av rubricerad remiss och vill framföra nedanstående synpunkter.

Sammanfattning

Sveriges Byggindustrier har länge arbetat för att stärka den sunda konkurrensen och välkomnar därför en bättre kontroll av utländska företag som kommer till Sverige för att verka. Det är dock viktigt att regelverket inte medför onödigt betungande administration för de utländska arbetstagare och företag som är verksamma här.

- Sveriges Byggindustrier tillstyrker att ett undantag från 183-dagarsregeln införs, som innebär att personaluthyrning inte längre omfattas av regeln. Sveriges Byggindustrier anser dock att ytterligare förtydliganden krävs avseende begreppet personaluthyrning, exempelvis hur begreppet ska tolkas i förhållande till utländska underentreprenörer som kontrakteras för att utföra ett visst arbete. Vidare bör förhållandet mellan den föreslagna regleringen och befintlig lagstiftning rörande exempelvis det utvidgade arbetsgivarbegreppet förtydligas, för att tydliggöra den svenska inhyrarens eventuella ansvar för skatter och avgifter.
- Sveriges Byggindustrier tillstyrker den föreslagna registreringskyldigheten för utländska arbetstagare som kommer till Sverige för att arbeta. Dock är det viktigt att underlätta registreringen, exempelvis genom "hot spots" på flygplatser etc. samt att Skatteverkets handläggning sker betydligt snabbare än idag.

- Sveriges Bygginstrumenter tillstyrker förslaget rörande skyldigheten för utländska utbetalare att göra skatteavdrag. Dock föreslår Sveriges Bygginstrumenter att skyldigheten att göra skatteavdrag övergår på den svenska inhyraren i det fall det utländska bolaget inte är registrerat för svensk F-skatt.
- Sveriges Bygginstrumenter anser att uppgiftsskyldigheten för utländska företag som bedriver näringsverksamhet i Sverige är för vid och behöver preciseras. Detta för att undvika onödig administration för de utländska företagen.
- Sveriges Bygginstrumenter befarar att förslaget kan innebära att färre utländska arbetstagare och företag kommer till Sverige för att verka. För att underlätta för utländska arbetstagare och företag är det viktigt att Skatteverket tillförs resurser som innebär att de kan assistera och hantera dessa ärenden på ett skyndsamt och korrekt sätt. Det är också viktigt att Skatteverket får möjlighet att följa upp och kontrollera att de utländska företag som kommer till Sverige efterlever tillämpliga skatteregler. Annars riskerar förslaget att enbart medföra ytterligare administration, medan de goda effekterna riskerar att utebli.
- Sveriges Bygginstrumenter befarar att förslaget kommer att drabba små och medelstora företag hårdare än stora företag då den tillkommande administration som förslaget medför sannolikt blir mer betungande för mindre företag.

Generella synpunkter

Sveriges Bygginstrumenter välkomnar en bättre kontroll av utländska företag som kommer till Sverige för att verka. Utifrån detta perspektiv ställer vi oss positiva till Skatteverkets förslag på att utländska arbetstagare som kommer hit ska registrera sig här, och att utländska bolag också i fler fall än idag kommer att behöva registrera sig här. Samtidigt är det viktigt att dessa regler inte blir så administrativt betungande att utländska bolag väljer att inte verka i Sverige.

Sveriges Bygginstrumenter anser därför att resurser bör läggas på att underlätta och assistera utländska arbetstagare och företag som vill verka i Sverige. Det krävs också att regelverket som styr skattskyldigheten i Sverige är förutsebart och tydligt. Regelverket får inte heller medföra onödigt betungande administration för utländska arbetstagare och företag.

Närmare synpunkter på vissa av förslagen

Undantag för uthyrning av arbetskraft

Skatteverket föreslår i sin promemoria att tillämpningen av den nuvarande s.k. 183-dagarsregeln i 6 § Lag (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK) förändras. Ett undantag från 183-dagarsregeln införs, som innebär att regeln inte längre gäller vid uthyrning av arbetskraft.

Syftet med uthyrningsbestämmelsen anges vara att arbetstagare, som hyrs ut av sin utländska arbetsgivare till en uppdragsgivare i Sverige, ska beskattas på samma sätt som en arbetstagare som anställs direkt av uppdragsgivaren. Sveriges Bygginstrumenter arbetar aktivt för en sund konkurrens och konkurrens på lika villkor. Mot denna bakgrund ser vi positivt på förslag som stärker den sunda konkurrensen.

Utifrån de exempel som Skatteverket presenterar ställer sig dock Sveriges Bygginstrumenter frågande till Skatteverkets definition och tolkning av begreppet uthyrning. Att rena uthyrningsfall faller in under definitionen synes klart.

Inom byggbranschen är det dock inte sällan fråga om att det företag som får ett kontrakt måste anlita underentreprenörer för att ha möjlighet att möta sina förpliktelser. Det är emellertid långt ifrån alltid som det är fråga om att underentreprenören enbart tillhandahåller personal. Istället kan det vara fråga om ett mer eller mindre detaljerat uppdrag, och det är detta uppdrag som underentreprenören har att fullgöra. Att i dessa fall tala om personaluthyrning känns främmande. I många fall kommer de omständigheter som OECD anger, och som Skatteverket hänvisar till, inte stödja att det är fråga om personaluthyrning. Skatteverket synes dock vara av uppfattningen att i princip varje gång en underentreprenör anlitas så ska detta betraktas som personaluthyrning. Sveriges Bygginstrumenter efterfrågar förtydligande exempel i denna del.

Sveriges Bygginstrumenter befarar även att just frågan om vad som faktiskt kan anses utgöra personaluthyrning kommer att vålla stor osäkerhet hos byggföretagen, och också bli föremål för ett antal rättsprocesser. I och med att det i det enskilda fallet kan vara fråga om mycket specifika förhållanden är frågan hur stor ledning praxis kommer att lämna. Det kommer att krävas en mycket omfattande praxis innan tolkningen av begreppet "uthyrning" är någorlunda klarlagd. För att i möjligaste mån underlätta för företagen efterfrågar Sveriges Bygginstrumenter här fler klagörande exempel och tydliga riktlinjer kring hur dessa bedömningar ska göras. Här anser Sveriges Bygginstrumenter även att den svenska inhyrarens eventuella ansvar för skatter och avgifter också bör uppmärksammas, exempelvis bör förhållandet mellan denna nya bestämmelse och det utvidgade arbetsgivarbegreppet tydliggöras. Detta är av yttersta vikt för att minimera risken för felbedömningar samt för att minska företagens börda generellt.

Att utländska underentreprenörer måste ta ställning till huruvida deras uppdrag ska betraktas som personaluthyrning, något som medför skyldighet att registrera sig hos Skatteverket samt att innehålla och inbetala svensk preliminärskatt måste betraktas som mycket betungande för dessa företag. Det kommer säkert även i viss mån avskräcka utländska företag från att komma hit. Framförallt befarar Sveriges Bygginstrumenter att detta gäller de seriösa företagen, som vill göra rätt. Däremot finns det risk för att oseriösa aktörer, som inte har för avsikt att följa regelverket, kommer att fortsätta komma till Sverige.

Mot bakgrund av implementering av andra regelverk som är avsedda att stärka den sunda konkurrensen, önskar Sveriges Bygginstrumenter poängtera vikten av att regelverk som det nu föreslagna inte lägger ytterligare bördor på seriösa företag som försöker göra rätt. För att stärka den sunda konkurrensen är det viktigt att Skatteverket (och andra myndigheter) får ett regelverk och resurser som gör att de kan komma åt de som medvetet gör fel. Det är samtidigt mycket viktigt att den lagstiftning som implementeras inte enbart medför ytterligare administration för de som vill göra rätt, och gör det ännu svårare för dessa företag.

Registreringsskyldigheten för utländska arbetstagare

Skatteverket föreslår att en fysisk person som utför arbete i Sverige, under vissa förutsättningar, ska anmäla sig hos Skatteverket. Detta gäller personer som inte är eller varit folkbokförda i Sverige eller har ett samordningsnummer.

I grunden ställer sig Sveriges Bygginstrumenter positivt till att Skatteverket får ökad insyn i utländska arbetstagares förehavanden i Sverige, exempelvis vilka tidsperioder de är här och arbetar. Det är också positivt att Skatteverkets möjlighet till kontroll ökar. Mot detta måste dock vägas den ökade administration som en registrering medför för den enskilde samt för företagen. Även här önskar Sveriges Bygginstrumenter påtala risken för att oseriösa aktörer uppmanar arbetstagare att inte registrera sig. Även denna åtgärd riskerar då att enbart medföra ytterligare administration för de aktörer som redan sköter sig. Det är således mycket viktigt att Skatteverket får de resurser som krävs för att faktiskt kunna kontrollera att regelverket efterlevs.

Det måste också vara enkelt för en utländsk arbetstagare att registrera sig. Exempelvis skulle Skatteverket kunna upprätta "hot spots" på större flygplatser, hamnar och andra ställen där många passerar på sin väg in i Sverige. Eventuellt skulle Skatteverket även kunna komma ut till större byggarbetsplatser och ta emot anmälningar på plats. Det vore också önskvärt att det räcker för arbetstagarna att registrera sig hos Skatteverket, som sedan i mån av behov kan dela med sig informationen till andra myndigheter. Det är också av stor vikt att Skatteverkets handläggning av dessa ärenden sker snabbt, betydligt snabbare än idag. Långsam handläggning utgör redan idag betydande problem för företagen, och med detta krav på registrering blir det än viktigare att detta går smidigt.

Slutligen önskar Sveriges Bygginstrumenter påtala att undantaget från registrering om arbetet ska pågå högst fem dagar måste förtydligas. Som det nu är skrivet framgår inte klart under vilken tidsperiod som de fem dagarna ska beräknas, och inte heller hur ofta en arbetstagare kan komma tillbaka till Sverige och arbeta under en femdagsperiod. Den enda rimliga tolkningen bör dock vara att det handlar om fem kalenderdagar per utstationeringstillfälle, dvs så länge det är fråga om utstationering för olika uppdrag så saknar det betydelse vid vilka tidigare tillfällen som utstationering skett till Sverige, men detta måste tydliggöras. Vidare bör tydliggöras hur bedömningen av utstationeringstillfälle ska göras inom en koncern, där en arbetstagare (det kan röra sig om ekonomipersonal, tekniska konsulter etc.) exempelvis åker på tjänsteresa med delvis olika uppdrag, men uppdragen utförs åt samma bolag.

Skyldighet för utländska utbetalare att göra skatteavdrag

Sveriges Bygginstrumenter anser att det är viktigt att säkerställa att den skatt som belöper på de utländska arbetstagarnas svenska löner faktiskt också betalas in till Skatteverket. Således måste ett effektivt system för detta införas.

De överväganden som görs i promemorian, där olika alternativ till vem som ska tillse att preliminärskatt innehålls och betalas in presenteras, är relevanta. Samtliga system har sina brister, men den lösning som presenteras är generellt sett godtagbar. I det enskilda fallet kan det dock bli problematiskt för Skatteverket att driva in skatt från utländska företag. Sveriges Bygginstrumenter föreslår därför att skyldigheten att redovisa preliminärskatt hänförlig till utländska arbetstagares svenska löner bör övergå på den svenske inhyraren om det utländska bolag som hyr ut personal ej är registrerat för svensk F-skatt. I och med detta bör förslaget rörande innehållande av preliminärskatt på utbetalningar till utländska bolag som ej är registrerade för F-skatt kunna utmönstras. Grunden för att ta ut preliminärskatt på betalningar till utländska juridiska personer som inte är registrerade för F-skatt är oklar, då det måste betraktas som högst osäkert om dessa bolag överhuvudtaget är skattskyldiga här.

Mot denna bakgrund och för att främja den sunda konkurrensen anser Sveriges Bygginstrumenter att det är viktigt att Skatteverket och andra myndigheter tillförs resurser så att eventuell utebliven

preliminärskatteinbetalning snabbt kan följas upp. Vidare bör Skatteverket underlätta för företag som vill ha information ("företagsinformation") om utländska underentreprenörer som tidigare verkat i Sverige. Framförallt genom att snabbt tillhandahålla informationen digitalt, i ett tillgängligt format som är användbart för företaget.

Skyldighet att lämna särskilda uppgifter

Sveriges Bygginstrumenter anser att förslaget rörande skyldighet att lämna särskilda uppgifter är för vitt och behöver preciseras. Det synes obilligt att begära att utländska företags uppgiftsskyldighet ska vara den samma som idag finns för stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund. Om reglerna uppfattas som oproportionerliga riskerar de dessutom att strida mot artikel 56 i EUF-fördraget.

För att avgöra om ett företag har fast driftställe i Sverige kan det fordras uppgifter avseende längd på uppdrag, vilken typ av verksamhet som utförts, uppdragsavtal eller liknande. Däremot kan det normalt sett inte krävas att det utländska bolaget lämnar uppgifter om intäkter och kostnader under räkenskapsåret, eller tillgångar vid räkenskapsårets början och slut. Skulle det vid Skatteverkets granskning framkomma att bolaget har ett fast driftställe här får inkomstuppgifter lämnas då.

Även i denna del önskar Sveriges Bygginstrumenter betona vikten av att inte lägga onödiga administrativa bördor på enskilda företag. Detta kommer enbart att leda till ökade kostnader för företagen.

Besked om särskild inkomstskatt

Sveriges Bygginstrumenter tillstyrker detta förslag. Mot bakgrund av att SINK är en definitiv källskatt, som inte deklarerar i inkomstdeklaration, bör det vara möjligt att tillse att detta besked tas fram betydligt snabbare än vad som nu anges (senast 15 december året efter beskattningsårets utgång). Detta för att underlätta och påskynda möjlighet till avräkning av den svenska skatt som utgått på inkomsten.

Förslagets konsekvenser

Sveriges Bygginstrumenter anser att konsekvensanalysen belyser relevanta och viktiga aspekter av förslaget. Dock hanteras vissa frågor något lättvindigt.

Exempelvis bör förslagets förenlighet med EU-rätten analyseras närmare. Det kan också nämnas att Sveriges Bygginstrumenter uppfattar att förslaget kommer att drabba mindre företag hårdare än större företag. De större bemanningsföretagen kommer sannolikt att ha en organisation som bättre kan hantera de krav som ställs. För mindre företag, som saknar denna typ av organisation och kompetens kan de nya reglerna bli oöverstigliga att hantera.

Som anges i förslaget kan också enskilda arbetstagare hamna i en prekär situation, om utbetalaren gör skatteavdrag både i Sverige och i det land där arbetstagaren normalt sett arbetar. Beroende på skatteadministrationen i aktuellt land kan det i värsta fall dröja länge innan felaktigt innehållen skatt återbetalas.

Sveriges Byggindustrier befarar även att antalet rättsprocesser kommer att öka markant med anledning den nya uthyrningsdefinitionen. Eftersom det i många fall kommer att finnas specifika omständigheter avseende just det kontraktsförhållande som bedöms kan det vara svårt att söka ledning i praxis. Detta bör, i sin tur, göra att fler ansöker om förhandsbesked hos Skatterättsnämnden. Arbetsbördan hos Skatterättsnämnden bör således öka. Detta gäller särskilt innan en etablerad praxis tagit form, något som kan ta tid då Sveriges Byggindustrier befarar att många avgöranden kommer att bli in casu-betonade.

Sveriges Byggindustrier befarar att se sammantagna effekterna av förslaget medför att färre utländska företag kommer vilja verka i Sverige. Den administrativa bördan, samt kostnaderna för denna, risken för felbedömningar avseende eventuell skyldighet att innehålla preliminärskatt samt eventuell skattskyldighet här kommer sannolikt att upplevas som så pass betungande att många företag kommer att avstå från att komma hit. Det är därför viktigt att förslaget anpassas så att detta inte skapar onödigt betungande administration. Skatteverket måste även få de resurser som krävs för att kunna ta fram informationsmaterial samt assistera utländska företag som vill verka i Sverige i möjligaste mån, och samtidigt effektivt kunna kontrollera att de utländska företag som kommer hit efterlever tillämpliga skatteregler.

Frågor med anledning av detta remissvar kan ställas till Sofie Wilhelmsson, skatteexpert, 070-344 58 63 alt sofie.wilhelmsson@sverigesbyggindustrier.se

SVERIGES BYGGINDUSTRIER

Catharina Elmsäter-Svärd
Verkställande direktör